

Puang Yesus umpabono' to napentamai setam illaam pa'sambajangam dio Kapernaum *Markus 1:21-28*

21 Puang Yesus sola passikolanna landa'um lako Kapemaum. Tappana lambi' alio katohhoam, le'ba'um Puang Yesus tama pa'sambajanganna to Yahudi anna ma'pa'guhui. **22** Sangngim pillä' to uhhingngii pepa'guhuanna, aka to ponno kuasa sisala pa'pa'guhunna to ullatta' pepaondonganna Musa. **23** Siampu' eta too indo illaam pa'sambajangam, deem mesa tau napentamai setam. Indo tau meoli naua: **24** "O Yesus to Nazaret, akanna suleko la unkladakeikanni? Aka kuissam kuua 'Iko to Maseho buttu di Puang Allata'ala.'" **25** Sapo' tappa nakuapai Puang Yesus naua: "Pengkamma'ko: Pessubungko illaam mai kalena itim tau." **26** Indo setam undodä' yolo indo tau anna mane messubunni napasindum kumissä'. **27** Mania sanakapilla'inna tau buda, napolalam sipa'tula'-tula' naua: "Aka hia isanga indea'i anna malai umpahe' ingganna setam nasua lao? Mesa pepa'guhuam bakahu ponno kakuasaam!" **28** Napolalam tappa molele-lele kaheba diona Puang Yesus illalam lembäna Galilea.

Puang Yesus umpabono' buda to masaki *Markus 1:29-34*

29 Messubunna illaam mai pa'sambajangam, le'ba'um Puang Yesus sola Yakobus anna Yohanes lako banuanna Simon sola Andreas. **30** Sulei lako ullambi' pasananna Simon baine, mahassam metindo aka lumalla'. Sikanatulasam siaham sakinna lako Puang Yesus. **31** Iya le'ba' siahanni lako ongeanna indo baine, naanda'i limanna anna nabangonganni, iya bono' eta siaham anna tappa nabela ma'tahia. **32** Tappana lendu'i allo, le'ba'im tau lako Puang Yesus umpasola ingganna to masakinna anna to napentamai setam. **33** Tapakala anna ma'silullu'um pa'tondä' dio olo ba'ba. **34** Iya buda tau napabono', to ussi'dim ma'hupa-hupa saki anna buda setam nahambai. Anna tää' napäbäi itim matim setam ma'kada-kada aka sangngim naissammi naua: "Puang Yesus Änä' Debata."

Puang Yesus umpabono' mesa to dolengam *Markus 1:40-45*

40 Pissam wattu, deem mesa to dolengam sule umpellambi'i Puang Yesus anna ma'balinguntu'i dio olona anna nauai: "Ke umpoelo'i, maläa' umpabono'." **41** Iya tappa tigaha' penabanna aka häntä buana, lambi' unγκandoi indo tau anna nauai: "Kupoelo', bono'ungko!" **42** Iya masapu eta siahanni sakinna. **43** Tappa nasua le'ba' anna napapakahi'di **44** naua: "Pengkilalai le! Mui to la menna talamalai untulasam inde pa'pogau'ku. Sapo' la le'ba'ko umpa'paitaam kalemu lako sando anna la umbabako bua pemala'mu, umba susi anu' puha napepaondongam Musa. Aka la mendadi tanda kabonosammu lako tau buda!" **45** Sapo' indo tau le'ba' dia napalele kaha-kaha ia too, anna natula'i lako dio mai nasuhum Puang Yesus tää'um siändä-ändängam mentama tondä', anggahanni tohho lako ongeam maitu-itu. Sapo' mui anna susi, tää' siam duka' kattu sule tau umpellambi'i dio mai ingganna ongeam.

Puang Yesus umpabono' mesa to kungku *Markus 2:1-12*

1 Pissananna lessu'i sanaka amo allona sule pole oom Puang Yesus lako Kapemaum. Iya tappa napelele pa'tondä' kasuleanna dio indo banua. **2** Iya sule siahanni tau ma'silullu' ullombai lambi' sisippi'-sippi' illaam indo banua anna pihi' sule lako olo ba'ba napobua' tau buda. Iya ma'tula'um Puang Yesus umpalanda' Battakada Debata. **3** Iya mahassanni ma'tula' sule pole ohanni buda tau umpasola mesa to kungku appa' tau umbullei. **4** Sapo' tää' deem naola umbabai lako olona Puang Yesus aka nalabai tau buda. Iya lu längänniim papa anna naso'boi sipatunna Puang Yesus mane nalollohanni indo to kungku sitonda ampa'na dokko olona Puang Yesus. **5** Tappana naita Puang Yesus kamatappasannai ma'kada lako indo to kungku naua: "O änä'ku dipanampummi dosamu." **6** Sapo' eta too, dio duka' heem sanaka-naka to ullatta' pepaondonganna Musa. Iya sikama'kada illaam penabanna naua: **7** "Akanna denni tau ma'kada susi? Aka hia anna untellei Puang Allata'ala? Aka tää' tia deem mesa hupa tau la mala umpanampum dosa, sulibanna Puang Allata'ala." **8** Sapo' tappa nalosa Puang Yesus issi penabanna itim lako to ullatta' pepaondonganna Musa. Iya ma'kadam Puang Yesus naua: "Akanna ma'pikki' susikoa' illaam penabammu? **9** Aka

la kupogausam inde to kungku mane la unggannangannia' kakuasaangku? La kuuaam daka: 'Diampunniammoko dosamu;' La kuuaam daka: 'Ke'de'ko, äkä'ko ampa'mu ammupellao?' **10** Temo la kupaitaikoa' anna muissannia'i muua: 'Illalam inde lino, Änä' Mentolino kuasa umpanampung dosa.'" Anna mane ma'kada lako indo to kungku naua: **11** "Bangongko, babai ampa'mu anna laoko lako banuammu." **12** Mellimbangom siaham indo to kungku muäkä' ampa'na anna messubunni naita indo tau buda. Iya sangngim pilla' to muitai anna umpa'kasallei Puang Allata'ala naua: "Mane anna si'da pole' diita inde susi."

[Puang Yesus umpabono' to mate limanna sabali illaam allo katohhoam](#)
Markus 3:1-6

1 Pissam wattu tama oom Puang Yesus pa'sambajanganna to Yahudi. Illaam indo pa'sambajangam deem mesa tau mate limanna sabali. **2** Eta too deem sanaka-naka tau melo' umpeängam tuntungam su'be' Puang Yesus, iya sikanapaolamata lium aka nauai: "Umba ke toko umpabono'i indo to masaki illaam alio katohhoam anna mala dipa'palu'bi'i." **3** Pissananna ma'kadam Puang Yesus lako indo to mate limanna sabali, nauaam: "Ke'de'ko illaam inde tängä-tängäna tau." **4** Anna mane mekutana lako tau buda naua: "Umbanna la sihatam dipogau' ke illaanni alio katohhoam, kamapiaam daka, kakadakeam daka, la ungkamasei hakika solata, la dipatei haka?" Sapo' tää' deem tau mentimba' podo la mesa. **5** Iya keaha' Puang Yesus lako to Parisi, sapo' häntä ohi buana aka tää' ungkamasei solana. Unnenne'i asammi indo tau anna mane ma'kada lako indo to masaki naua: "Äkä'i limammu!" Tappa naäkä' siaham duka' limanna, iya bono' eta siam. **6** Tappa messubunnim indo to Parisi anna le'ba'i sipattuju to muundu'i to mahaja Herodes, la naakasusi anna mala dipatei Puang Yesus.

[Puang Yesus umpamattam talimpuhu'](#) *Markus 4:35-41*

35 Tappana kahubenni indo alio eta, ma'kada oom lako passikolanna naua: "Maikoa'i antapa'lopiä' lambam libam inde le'bo'." **36** Iya sikaumpelleim

tau buda anna ma'mesai längäm indo lopi naongi muokko' Puang Yesus ingngena' aka la napasola lao. Tappana yabo asanni iya mengkalaom indo lopi, anna budapi lopi senga' untuhu'i. **37** Sapo' tää'pi mambela-bela naola indo lopi, anna sule ham talimpuhu' sitonda bombam kasalle untappi indo lopi, napolalam napentamai uwai, iya saidi' tatallam. **38** Wattu eta too mahassannia Puang Yesus mamma' dioampa' illau' tämpä'na lopi. Iya natundammi anna nauai: "O Tuanguhu akanna ma'lembe-lembe hako Iko? Mui kela daa la tallammakia'i." **39** Iya bangommi duka' anna umpamattanni indo talimpuhu' anna mane ma'kadai tama le'bo' naua: "Hapa'ko, malinoko!" Iya mattam siahanni indo talimpuhu' anna hapa'i indo bombam iya malino siaham indo le'bo'. **40** Puhai ia too ma'kada oom lako passikolanna naua: "Akanna mahea' sugali' hako' iko? Tää' liu pokoka' tiko uhhannuannä'i?" **41** Iya sikamängä anna mane sipa'tula'-tula'i naua: "Tau menna hia isanga inde! Aka mui hibu' sola bombam mala toi ia napahé!"

To napentamai setam dio Gerasa napabono' Puang Yesus *Markus 5:1-20*

1 Iya landa'um Puang Yesus sola passikolanna libam bihinna le'bo' Galilea dio attasa'na to Gerasa. **2** Ia sia tuhunna Puang Yesus yabo mai lopi, napellambi'im mesa to napentamai setam, buttu dio mai ku'bu'. **3** Tau ia too sitohho lakom ku'bu', anu' tää'um mala disäke', aka mui hante bassi nakattu-kattu toi. **4** Aka demmi sinasändä' tau nasangkala anna nahante bassii sapo' nakattu-kattu indo hante anna napolo-polo indo sangkala. Iam too anna nasoho'i asammi tau. **5** Allo bengi siumpesambai ku'bu' anna tanete-nete napasindum kaoli-oli, anna basa-basa mandam kalena aka sinatuttu'i batu. **6** Iam too anna mane muita mambela Puang Yesus tuhum yabo mai lopi ingngena', anna lumumpa'um napellambi'i anna menombai dio olona. **7,8** Iya ma'kadam Puang Yesus lako setam illalam kalena indo tau naua: "Pessubungko lao setam!" Iya kumissä' gegem anna meolii naua: "O Yesus Änä' Debata to handam matande, la muaka hä' kao? Pa'pindaiko Debata ketatää'ä'i la undahha." **9** Iya nakutanaim Puang Yesus naua: "Aka sangammu?" Mentimba'um naua: "Isangää' Massa'bu aka budakam." **10**

Iya sikanapa'sule-suleim mengkahumase-mase lako Puang Yesus anna napelaui naua: "Kela mala anna tää'kanni uhhambai lako lembä senga.'" **11** Sikahuku' indo ongeam deem buda babi mahassam menduhu' lako pili' tanete. **12** Iya sikanapelaum indo setam naua: "Kela mala ussuatamakanni kalena inde lako babi." **13** Napatuhu'i Puang Yesus pelauanna, iya messubum siahanni illaam mai kalena indo tau anna umpentamai indo babi buda. Pissananna hannia indo babi buda sikakondä undondonganni kalena dokko kumila', anna sikatu'bu'i tama le'bo', iya hopu asam (umbai' deem la dua sa'bu budanna). **14** Iya sikalumpa'um le'ba' indo to unjagai babi napalele kaha-kaha ia too lako pa'tondä' anna lako to ma'liangam. Iya le'ba'im tau umpetua'i kaha-kaha ia too. **15** Iya suleim indo tau lako Puang Yesus, iya ullambi'um indo to bali napentamai setam mahassam tadongkom, anna ma'puhebam pole', aka malinom. Sangngim mahea'um tau muitai. **16** Ingganna to muitai maakasusi indo to napentamai setam ingngena', anna indo babi buda, umpa'tulasam lako indo to sule. **17** Iya napelaum indo toi bottona lako Puang Yesus naua: "Kela mala anna tää'ko inde bottoki." **18** Tappana la längänni lopi Puang Yesus napelaum indo to bali napentamai setam naua: "O Tuangguhu, malahaka ke umpasolää' kao?" **19** Sapo' tää' napäbäi anggam nauaam: "Pa'pasuleko lako tondä'mu anna untulasanni lako kasahapuammu anna satondä'mu aka anu' puha napogausangko Puang Allata'ala, anna maakasusi pa'kamasena Puang Allata'ala tama kalemu." **20** Iya le'ba'um indo tau anna natula'i illaam lembäna Sapulo Tondä' indo puha napogau' Puang Yesus tama kalena. Iya sangngim pilla' tau uhhingngii.

[Änä'na Yairus napatubo Puang Yesus anna umpabono' mesa baine mäsäem nahua saki baine *Markus 5:21-43*](#)

21 Tappana lambam Puang Yesus anna passikolanna ma'pasule, iya ma'duhu-duhu oom tau ulleboi dio bihim le'bo'. **22** Sulem duka' mesa tau isanga Yairus. Tau ia too mesa to muanda'i babaam illaam pa'sambajangam dio botto eta too. Muitanna Puang Yesus tappa sule menomba dio olona anna **23** melaui sola ponno pahhannuam naua: "O

Tuangguhu mesa änä'ku baine mahassam masaki masanta' sapo' kela malako sule muantii anna malai bono'." **24** Iya le'ba' siaham sola Yairus. Buda tau untuhu'i nasisippi'-sippi'i. **25** Sapo' indo tau buda, deem mesa baine sapulo duam taunna nahua saki baine tää' deem monda. **26** Budam tuandotto' naongei ma'pakuli, iya puha mandam kullena napopamaja' sapo' tää' deem mesa la mala umpabono'i. Tuttum kehängäm mandi sakinna. **27** Baine ia too pembudam nahingngi tanda memängä-mängä sinapogau' Puang Yesus. Iya ungekellä'um tau buda anna umpengkahu'kui boko'na Puang Yesus **28** aka naua: "Assala'na kuantii bajunna la malamä' bono'." **29** Iya naantinna bajunna tappa monda siaham sakinna anna maläppu'um nasi'dim. **30** Puhanna ia too nasi'dim siaham Puang Yesus deem kamatohoanna messubum illaam mai kalena. Iya menggihi'um lako boko'na anna mekutanai naua: "Menna muanti bajungku?" **31** Iya natimba'um passikolanna naua: "Muita haka inde mai tau mesisippi'-sippi'i, akanna mekutana ohako?" **32** Sapo' tontä umpalilim lao matanna umpeä indo to muantii bajunna. **33** Indo baine to muantii tappa ussi'dingam kalena iya lumalla'um mahea' lako siaham olona menomba anna naakui naua: "O Tuangguhu, kao hi to kao muantiko aka melo'ä' la bono'." **34** Iya ma'kadam Puang Yesus lako indo baine naua: "O änä'ku, aka kamatappasammu dikao nasuhum umpobono'. Le'ba'ungko sola kamasakkeam aka bono' manappangko tia." **35** Mahassampi ma'tula' anna sulehanni to untambai Yairus dio mai banuanna naua: "Indo änä'mu, matem, damom too ussussai Tuangguhu." **36** Tanapaliu Puang Yesus pada to ma'tula' anna ma'kadai lako Yairus naua: "Daum kasussanni, patontäi kamatappasammu!" **37** Iya napatahhu' siam mellao sapo' anggam napäbäi untuhu'i Petrus anna to sipoadi Yakobus anna Yohanes. **38** Pissananna sikalanda'i lako banuanna Yairus ullambi'um tau sikaoli muuhhu'. **39** Iya tamam banua Puang Yesus anna ma'kadai lako indo to sikauhhu' naua: "Daum sahhoa' aka itim änä'-änä' tää' mate sapo' mamma' hi tia." **40** Sapo' sikanapetabai mandi. Iya nasuaim Puang Yesus messubum mane tamai tambinna indo to mate, anggam napasola indona sola ambena anna tallu passikolanna. **41** Sulena tama naanda'im limanna anna nauai: "Talita kum", kalembasanna "O änä'-änä', bangongko!" **42** Iya tappa bangom siaham

indo änä'-änä' anna kalao-laoui. (Indo änä'-änä' sapulo duam taunna.)

Angganna to muitai kadadiam ia too sangngim pilla'. **43** Iya ma'pakahi'dim Puang Yesus lako indo to muitai naua: "Pissa'-pissa'ahanna' la untula' lako tau inde kaha-kaha", mane nauai: "Bennia' naande."

Lima hoti natamba' Puang Yesus mala umpadea' tau la'bi lima sa'bu

Markus 6:30-44

30 Tappana ma'pasuleim sule indo pesuana Puang Yesus iya ma'hempunnim anna sikanähappo'i indo puhana nakähä anna puha napepa'guhuam. **31** Anu' aka tuttuam buda tau sule anna le'ba', lambi' Puang Yesus sola passikolanna tää' deem mala mangngande. Iya ma'kadam lako passikolanna naua: "Maikoa' talulako ongeam maitu-itunna anna mala pakakitaa' mellube säpäi'." **32** Tappa mengkalao siaham ma'lopi le'ba' lako ongeam maitu-itu umpasähä' kalena. **33** Sapo' naitanna tau buda le'ba' anna naissam la naongi lao, tappa naheba' muola galantangam sampe nayoloi landa'. Indo tau buda buttu dio mai tondä' pa'lembängam eta too. **34** Tuhunna Puang Yesus yabo mai lopi, tappa muita tau bu'dä' lambi' häntä buana muitai aka sihhapam domba tää' deem to untkambi'i. Nasuhum ia too nabeem ma'hupa-hupa pepa'guhuam. **35** Tappana kahubenni, sulem passikolanna naua: "La benginnia anna tää' deem la dipangngalai kinande. **36** Mapia ke ussuai inde lako tau buda anna mala lao umpeä kinande lako tondä' sikahuku'na inde ongeam." **37** Sapo' natimba'i naua: "Ikonna' benni kinande." Iya nauam passikolanna: "Umbam to kami' la kipangngalai pealli pada buda aka umbai' la pa'duapuloam bidä mane sihuai la dialliam hoti dipandeam?" **38** Iya nakutanaim naua: "Sanakapia' hotimmu? Petua'pi!" Iya napetua'um anna nauai: "Angga ham lima kalebu hoti anna dua käju bau." **39** Lambi' Puang Yesus ussua indo tau buda naua: "Äto'koa' kalemu, ammuokko'a' lako alia' humpu'." **40** Muokko' siaham indo tau buda. Deem sahatu' sallaoam, deem lima pulo. **41** Iya naalam Puang Yesus indo hoti sola bau anna mentongai längäm langi' nasambajanni. Puha ia too natippe'-tippe'um indo hoti anna nabenni passikolanna natabaam lako tau buda. Susi siam duka' indo bau. **42** Iya

mangngande asammi indo tau buda sampe dea'. **43** Tappana puhai mangngande, nahempummi passikolanna la'binna itim tau buda, iya sapulo dua baka ponno. Senga' la'bi bau. **44** To mangngande wattu eta too muane mandi anna lima sa'bui.

Puang Yesus mellao yabona uwai *Markus 6:45-52*

45 Puhai ia too tappa muuaammi passikolanna naua: "Längängkoa' lopi anna mendiolo'koa' lambam libam Betsaida." Mane ussuai indo tau buda ma'pasule. **46** Iya lessu' asanni indo passikolanna sola tau buda, iya le'ba'unnia längäm tanete ma'sambajam. **47** Tappana bengi, indo lopi naongei passikolanna illaam bábäm tanga le'bo' anna Puang Yesus Ia tohho yabo galantangam mesa-mesanna. **48** Iya tappana nannahi, muitam passikolanna setangnga mate umbose lopinna aka napobua' hibu' tatta'. Iya le'ba' siaham napellambi'i mellao yabona uwai sapo' mato-mato la tahhu' napelebanni. **49,50** Naitanna indo passikolanna mellao yabona uwai mahea'im anna kaoli-oli aka nasanga anitu. Sapo' tappa ma'kada lako naua: "Pahapa'i penabammu, daum mahea'a', aka Kao hi to Kao!" **51** Lambi' le'ba' längäm lopi umpellambi'i passikolanna iya matta siaham hibu'. Sampe tää' deem pada sasikamängä anna tää' nalambi' akkalanna. **52** Susi siam tanda memängä-mängä diona lima hoti tää' liupi nasakka pikkihanna anna mapahhi' napenabaam aka tää' nalambi' suhi'na diona kakuasaanna Puang Yesus.

Puang Yesus umpabono' buda to masaki dio Genesaret *Markus 6:53-56*

53,54 Tappana sule dio Genesaret Puang Yesus sola passikolanna le'ba'i längäm galantangam. Iya tappa naissam tau naua: "O, Puang Yesus!" **55** Iya sikakondä siahanni ullelei tondä'na, anna mualai to masakinna anna nababai le'ba' napa'itonda ampa'na anna ia too naongei Puang Yesus etam too napambabai lako. **56** Umba-umba naongei sule lako mesa tondä', battu ongeam senga', buda liu tau sule umbaba to masakinna tihempum dio pasa' anna sikanapelau' lako naua: "Kela mala mui podo tähämpä' bajummum

naanti." Aka ingganna to muantii napobono'.

Mesa baine taia to Yahudi matappa' *Markus 7:24-30*

24 Umpelleinna Galilea Puang Yesus le'ba'um lako lembäna Tims. Sule lako, tappa melolo tama mesa banua, aka pattujunna indana deenni muissanni kasuleanna. Sapo' tää' dia mala aka naissam liu siannia tau kasuleanna. **25,26** Pissananna deem mesa baine tappa naissam kasuleanna, iya napellambi'im napasindum ma'balinguntu' dio olona anna nauai: "Kupelau kela mala umpabonosannä' änä'ku baine, aka napentamai setam." (Indo baine taia to Yahudi sapo' to Siro-Penesia.) **27** Sapo' natimba' Puang Yesus nauaam: "Päbä'i duka' medea' yolo änä' ikale aka tää' mapia kinande puha dipatokaam änä' ikale la diala anna ditibeanni lako asu." **28** Indo baine ma'kada naua: "Abana tappa' tuam, sapo' indo asu dio ibi' meja mala duka' muande kinande honno'na änä'-änä'." **29** Nasuhum Puang Yesus ma'kada nauaam: "Anu' uhhuako tula', dadi le'ba'ungko aka indo setam to umpentamai änä'mu, mäläim illaam mai kalena." **30** Iya le'ba'um indo baine sule lako banuanna, ullambi' änä'na metindo masannam, anu' indo setam to umpentamai mäläim lao.

Puang Yesus umpabono' to ia binga lala' ia mämä *Markus 7:31-37*

31 Lessu'i eta too, Puang Yesus umpellei lembäna Tirus anna untahhusanni pa'laoanna lako le'bo' Galilea naola lako Sidon, untete lembäna to Sapulo Tondä'. **32** Wattu eta too deem sanaka-sanaka tau sule umpasola mesa tau ia binga lala' ia mämä. Sikanapelaum naua: "O Tuangguhu, antiangkam inde to bingangi anna mala bono'." **33** Indo to binga natässu'i duka' dio mai alla'na tau buda anna napalao senga'i mane napehhosisanni henge'na tama talinganna mane untikkudui henge'na anna natu'doanni lilana. **34** Anna mentonga längäm langi' napasindum umbussangam penabanna mane ma'kadai naua: "Efata", kalembasanna 'Tibukkako." **35** Iya tappa titungka' talinganna indo tau anna makalesom pa'tula'na. **36** Ingganna indo to sule wattu eta too napakahi'di asam Puang Yesus nauaam: "Pissa'-pissa'aia' la

deem untula', mui menna talauntulasannia'." Sapo' tuttuam sikadilham, tuttuam duka' nauleleam sau' dekke. **37** Ingganna to uhhingngi kaheba ia too sangngim pilla' anna mängä-mängä naua: Tää' deem tanaissam napadadi. Mala umpopahingngi to binga anna mala umpopa'tula' to maho kalebu."

Pitu hoti natamba' Puang Yesus mala umpadea' tau appa' sa'bu *Markus 8:1-10*

1 Pissananna, ma'hempum oom tau buda sola Puang Yesus. Indo tau buda teppu'um kinandena. Tappa untambai passikolanna anna nauai, **2** Tää' deem pada sahäntä buaku muitai inde mai tau aka tallu bengingkia' sola, iya tää'um deem naande. **3** Sapo' maka' la kusua bäbä lako banuanna, iya la tissämbä' lako lalam tadea'. La'bi-la'binna to sule mambela." **4** Sapo' natimba'i passikolanna naua: "Pusa'kam pole' aka dio tau inde pohiallasam, umbannia ngei la dipangngalaiam kinande pada budanna?" **5** Iya nauam: "Anu' sanakapia' hotimmu?" Natimba' passikolanna naua: "Anggaham pitu." **6** Iya indo tau buda nasuam Puang Yesus muokko' lako paha'baja mane naalai indo hoti pitu anna nakuhhu'i sumanga' längäm Puang Allata'ala yolo, mane natippe'-tippe'i anna mane nabenni passikolanna natabaam lako tau buda. **7** Deempi duka' baunna saidi' sapo' sibahinni'. Iya naala oom duka' anna nakuhhu'i oi sumanga' mane nabenni passikolanna anna nataba polei oi. **8** Dea' asanni indo tau buda, iya nahempummi la'binna, iya ponnopi pitu baka koja'. **9** Indo to mangngande umbai' deem appa' sa'bunna. Iya puhai mangngande nasuam Puang Yesus ma'pasule lako ongeanna. **10** Iya lessu'na tau buda längäm siaham lopinna solai passikolanna, anna le'ba'i lako lembäna Dalmanuta.

To buta napabono' Puang Yesus dio Betsaida *Markus 8:22-26*

22 Puang Yesus sola passikolanna landa'um lako Betsaida. Eta too deem tau untette to buta lako Puang Yesus anna nauai: "O Tuangguhu, antiangkam inde to butangki anna malai bono'." **23** Iya naanda'im limanna

anna natettei lako sulibam tondä', anna mane natikkudui matanna napasindum naanda'i anna nakutanai naua: "Deemmaka aka-aka muita temo?" **24** Iya mennenne'um lako olona anna nauai: "Io, kuitam tau kalao-lao, sapo' susi bää too' kaju." **25** Iya naanti pole oom matanna. Puhai, napengkalissä'-lissä'im mennenne' lao, iya masiä' siahanni naita anna makaleso asammi ingganna aka-aka. **26** Puhanna ia too, nasuam ma'pasule lako banuanna sapo' naua: "Anggannia tää' deem la untula' lelem lako satondä'mu."

Setam kahha' umpentamai änä'-änä' nasua lao Puang Yesus *Markus* 9:14-29

14 Tappana ma'pasule Puang Yesus sola Petrus, Yakobus anna Yohanes, iya nalambi'um indo passikolanna to kasehapi nalebo tau buda sola sanaka-naka to ullatta' pepaondonganna Musa mahassanni sitimba'-timba'. **15** Iya muitanna sia Puang Yesus indo tau buda sangngim pilla' anna sikalumpa' untammuii. **16** Iya mekutanam lako passikolanna naua: "Aka hia iko ussitimba'-timba'ianna' inde lako tau?" **17** Pissananna ma'kadam mesa tau illaam mai alla'na indo tau buda naua: "O Tuangguhu, kubabangko sule inde änä'ku aka mentomahom napentamai setam. **18** Aka maka' too nasulei oom indo setam, iya siangga' dipehhambiammi dokko litä', sima'tambuha-buha sädäna, sikukku isinna anna mato'do' kalena. Iya puham kupelau lako itim matim passikolammu anna nahambai indo setam sapo' tää' dia mala." **19** Iya muuaammi passikolanna: "Maaka bää hokoa' iko susi? Buanam too tää' liu deem kamatapassammua'. Anu' la umbapi ia pada mäsäena solakia'i anna umba polepi ia la pada mäsäena kusa'bahasangkoa'?" Mane nauai: "Babannä' mai itim änä'-änä'." **20** Iya sikanababammi lako. Muitanna sia Puang Yesus indo setam, tappa undodä' indo änä'-änä' iya tissämbä' siahanni anna tibalintam lelem ma'tambuha-buha sädäna. **21** Mekutanam Puang Yesus lako ambena indo änä'-änä' naua: "Mäsäengka ma'pateem?" Iya natimba'um indo ambena naua: "Bahinni'pi anna napahandu'um ma'pateem. **22** Sikapuhaammi la nasägäi indo setam sinatobängam tama api anna dokko uwai. Sapo' kela

mala ungkamaseikanni anna umpamoloikam umba ke malai bono'." **23** Iya natimba'im naua: "Akanna muuai 'umba ke malai?' Aka kutulasangko, tää' ia deem nakapusa'i lako to deem kapahhannuanna." **24** Tappa ma'kada gege indo ambena naua: "Kuhannuammoko sapo' pamoloiä' anna malai tuttuam kehängäm kamatappasangku." **25** Pissananna naita Puang Yesus tuttuam buda tau sule ulleboi, iya nakissä'i indo setam to sima'pabinga anna ma'pamaho naua: "Pessubungko illaam mai kalena inde änä'-änä', anna tää'ungko mala la tama pole." **26** Iya messubum eta siaham indo setam napasindum kumissä' anna undodä' indo änä'-änä', iya diita siahanni anggasannam to mate. Iya budam tau muuai: "Matem." **27** Sapo' tappa naanda'i Puang Yesus limanna indo änä'-änä' la nabangongam, iya mellimbangom siahanni. **28** Pissananna illaanni banua Puang Yesus sola passikolanna pakapakaia hanni, iya nakutanaim passikolanna naua: "Aka hia kasuhunganna anna tää' di kami' mala kihambai lao indo setam?" **29** Natimba'im naua: "Indo setam susi tää' mala dihambai ke tää'i ma'sambajam tau yolo."

Mesa to buta isanga Bartimeus napabono' Puang Yesus *Markus 10:45-52*

46 Pissam wattu Puang Yesus sola passikolanna lambi' lako tondä' Yerikho. Messubunni illaam mai indo tondä', iya ma'silullu'um tau untuhu'i. Iya deemmi mesa to buta isanga Bartimeus änä'na Timeus, muokko' dio bihim lalam aka sikapelau-lau lako to liu lalam. **47** Tappana nahingngi dio hia heem Puang Yesus to Nazaret iya metamba-tamba siaham naua: "O Yesus peampoanna Daud, kamaseiä' kao." **48** Buda tau ungkeaha'i naua: "Kamma'ko!" Sapo' tuttuam napekasallei mandi metamba naua: "O peampoanna Daud, kamaseiä' kao." **49** Iya tohhom Puang Yesus anna ma'kadai naua: Tambaiännä' mai." Iya sikanatambaim indo to buta anna nauanni: "Pomahannui penabammu ammuke'de' aka natambaingko!" **50** Iya untampe bäbä bajunna anna napasihha'i ke'de' le'ba' napellambi'i. **51** Iya nakutanaim Puang Yesus naua: "Aka umpemulu la kupogausangko?" Iya natimba'um naua: "Kela malaä' paita Tuangguhu." **52** Iya nauammi: "Aka kamatappasammu dikao, bono'ungko. Le'ba'ungko sola kamasakkeam."

Iya paita eta siahanni anna le'ba'i untuhu' Puang Yesus.